

af Skoleunderviisningen; men det forekommer mig, at naar Administrationen, Regjeringen, mener, at Skoleunderviisningen ikke vil lide derved, at Skolelærerne komme ind under Værnepligten, saa er der heller ingen Grund for Thinget til at give Skolelærerne en saadan fritagelse, og Regjeringens Mening er, som det forekommer mig, meget grundet. Det vil erindres, at den første Tjenestetid nu er temmelig kort, kortere, end den tidligere har været, nemlig kun 16 Maanedes; da nu en Mand med det 18de Aar kan begynde at aftjene sin Værnepligt, saa vil han altsaa meget snart være over denne længste og vanskeligste Periode af Værnepligten. Men lad os ogsaa forudsætte, at han begynder med sit 22de Aar, saa vil han dog i 24 Aars Alderen være fri for den væsentligste Deel af sin Værnepligt, nemlig for den, som vil kunne skade Skoleunderviisningen paa den føleligste Maade; thi at han senere vil blive indkaldt een Gang eller to for en 14 Dages Tid, vil ikke have nogen Betydning. Det forekommer mig overhovedet, at man ikke kan ønske, at en ung Mand bliver Skolelærer, før han er 24 à 25 Aar gammel; før er han ikke ret Mand, og før er han efter min Formening ikke ret skikket til et Skolelærerembede. Hertil kommer endnu en anden Betragtning. Den Forbindelse, hvori Skolelærerne staae til Kirken, idet de i en vis Henseende ere Kirkens Tjenere og ere tilstede ved Størstedelen af de kirkelige Handlinger, gjør, at Skolelærerne faae en vis Tilbøielighed til at antage — jeg har lidt vanskeligt ved at udtrykke min Tanke, men det ligger fjernt fra mig at ville sige Noget, som i mindste Maade kan krænke den hæderlige Skolelærerstand, som jeg veed saavel som Noget, teller et overveiende Antal af usømmelige, hæderlige og stræbsomme Mænd; men min Tanke er den, hvilken jeg som sagt frygter for at komme til at udtrykke uheldigt, at endeel af Skolelærerne paa Grund af den Forbindelse, hvori de staae til Kirken — ere tilbøielige til at antage et, om jeg tør sige saa, vist vel ærværdigt Præg, eller en vis lærd Kirkeværdig Optræden, der ikke er heldig for deres Stilling som Ungdommens Lærere. Jeg breder dem ikke dette, da det er en Selvfølge, at de ved at beskæftige sig med de alvorlige

kirkelige Forretninger let faae denne Tilbøielighed; men jeg troer ikke det er heldigt at gjøre et, om endog kun lille, Skridt til at skabe endnu et Forbindelsesled mellem dem og de Geistlige. Vi maae huffe paa, at Skolelærerne ikke alene skal bibringe Ungdommen Kundskaber, men tillige Glæde over Livet og lære den at betragte Tilværelsen saaledes, som den nu engang er; det er derfor heldigt, om de ikke ere for strengt udprægede i den af mig antydede Retning. Jeg troer, at det vilde være godt, om de selv havde staaet i Hæren og der lært at kjende, at den indeslutter ligesaa megen Hæderlighed og Moralitet som nogen anden Stand — det vilde ogsaa være sørgeligt, om det var anderledes, da den jo hovedsagelig bestaaer af Landets Ungdom —; just fordi de skulle være Lærere for dem, der i sin Tid skulle indtræde i Fædrelandsforsvarernes Række, vilde det være godt, om de selv havde været i Hæren og seet, hvorledes det der gaaer til; maaskee kunde de der blive befrugtede af det lystige, muntre, ja maaskee altfor muntre Liv, som Soldaten fører, hvilket vilde kunne bidrage til at give deres Livsanskuelse et lysere, lettere og friskere Anstrøg, som deres usømmelige Gjerning nok kan trænge til, at de have Overmaal af, inden de begynde paa den. Hovedbetragtningen for mig ved dette Endringsforslag er imidlertid, at Regjeringen siger: jeg behøver ikke denne Frihed for mine Skolelærere, jeg skal nok sørge for Skoleunderviisningen alligevel, og jeg synes derfor, at der ikke er Anledning for det høitærede Thing (især da der er andre Betragtninger, der maae gjøre det betænkeligt), til at give den omtalte Frihed for Skolelærernes Vedkommende.

Det næste Forslag er stillet til § 5. af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns anden Valgkreds (Rønge), og han ønsker derefter en Tilføining til Paragraphen saalydende: „Til offentligt Arbejde efter denne Paragraph kan ikke henregnes Tvangsarbejde, medmindre det er en særskilt Forbedringshunsstraf, som afholdes i et Tvangsarbejds hus“. Det er ikke forekommet Udvalget fornødent i denne Lov at definere, hvad man forstaaer ved offentligt Arbejde, da det er et Begreb, som man anseer